

Vadlinijas klātienēs, kombinētu un attālinātu mācību īstenošanai

Metodiskie ieteikumi vispārējās un profesionālās
izglītības iestādēm COVID-19 izplatības laikā

Saturs

Mācību darba organizācija	3
Mācību saturs un pieeja	7
Skolēnu / audzēkņu mācību snieguma vērtēšana	9

Ieteicams izmantot kopā ar "Ieteikumiem izglītības iestādēm piesardzības pasākumu īstenošanai Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai": https://www.izm.gov.lv/images/ieteikumi_piesardz_pas.pdf

Vadlīnijas izveidotas, izmantojot VISC un *Skola2030* sagatavotos metodiskos ieteikumus 2020. gada pavasarī:

- [Vadlīnijas vispārējās un profesionālās izglītības iestādēm attālinātu mācību īstenošanai \(pdf\)](#)
- [Atgāadne par attālinātu mācību īstenošanu vispārējās un profesionālās izglītības iestādēm \(pdf\)](#)
- [Vadlīnijas skolēnu / audzēkņu mācību snieguma vērtēšanai attālinātās mācībās vispārējās un profesionālā izglītības iestādēs \(pdf\)](#)

Tehnoloģiju rīki un resursi mācību procesa nodrošināšanai:

- [Digitālie resursi: https://www.skola2030.lv/attalinata-macisanas/macibu-saturs](https://www.skola2030.lv/attalinata-macisanas/macibu-saturs)
- [Tehnoloģijas: https://www.skola2030.lv/attalinata-macisanas/tehnologijas](https://www.skola2030.lv/attalinata-macisanas/tehnologijas)

MĀCĪBU DARBA ORGANIZĀCIJA

Vispārīgie ieteikumi

COVID-19 izplatības laikā izglītības iestāde lemj par mācību procesa īstenošanai atbilstošāko modeli, lai pēc iespējas mazinātu skolēnu / audzēkņu un izglītības iestādes darbinieku inficēšanās riskus.

Plānojot mācību īstenošanu, izglītības iestāde:

Organizē mācību darbu tā, lai mazinātu kontaktu apjomu, ar ko ikdienā saskaras skolēni / audzēkņi un pedagogi.

Mācības organizē pa klasēm, specifiski veidotām grupām, piemēram, daļa klases, vai izglītības posmiem, lai šīs skolēnu / audzēkņu grupas būtu nošķirtas viena no otras, savstarpēji noslēgtas un ilgākā laika posmā nemainītos to sastāvs. To var panākt, piemēram,

- ieviešot atšķirīgus mācību un nodarbību sākuma laikus un atsakoties no vienotiem starpbrīžiem,
- organizējot mācību darbu maiņās,
- daļu no mācībām 7.-12. klašu skolēniem / audzēkņiem īstenojot attālināti,
- dažādām vecāko klašu skolēnu / audzēkņu grupām periodiski mainot klātienes un attālināto mācību grafiku,
- plānojot skolēnu / audzēkņu plūsmu koplietošanas telpu izmantošanai,
- mainot ierasto aktivitāšu grafiku, lai nodrošinātu plūsmu nepārklāšanos un distancēšanās ievērošanu starp skolēnu / audzēkņu grupām, u. tml.,
- organizējot vienas klases / grupas skolēniem mācības vienā klašu telpā, mazinot viņu nepieciešamību pārvietoties pa skolas ēku,
- plānojot mācību stundas / nodarbības tā, lai pedagogi pēc iespējas konkrētos laika nogriežņos ilgstoši strādātu ar vienas klases / grupas skolēniem / audzēkņiem, u. tml.

Turpina īstenot mācību procesu skolēniem, kas atrodas pašizolācijā vai mājas karantīnā.

Izglītības iestāde veido un īsteno individuāli pielāgotu mācību plānu un nodrošina atgriezenisko saiti tiem skolēniem / audzēkņiem, kas atrodas pašizolācijā vai mājas karantīnā un var mācīties attālināti (tikai mājās), kamēr pārējie mācās izglītības iestādes telpās vai daļēji attālināti.

Plāno, ievieš un pastāvīgi uzrauga papildu higiēnas prasību ievērošanu un personu veselības stāvokļa uzraudzību.

Nodrošina nepieciešamo higiēnas līdzekļu pieejamību, telpu vēdināšanu, individuālo un koplietošanas darba virsmu un ierīču dezinfekciju. Veido un nostiprina skolēnu personīgās higiēnas ieradumus. Vairāk skatīt ieteikumi piesardzības pasākumiem: https://www.izm.gov.lv/images/ieteikumi_piesardz_pas.pdf.

Sagatavojas mācību procesa īstenošanas modeļu maiņai atbilstoši strauji mainīgajai situācijai.

Plāno, veic nepieciešamos sagatavošanās darbus un nepieciešamības gadījumā nekavējoties organizē mācību procesa īstenošanas modeļa maiņu – no A uz B vai C modeli (sk. tālāk) vai otrādi – atbilstoši situācijai.

Pastāvīgi informē un iegūst atgriezenisko saiti no visām iesaistītajām pusēm par situāciju.

Pastāvīgi informē skolēnus / audzēkņus, pedagogus, skolas darbiniekus par piesardzības pasākumiem, mācību procesa organizāciju, atbalsta iespējām. Mērķtiecīgi organizē atgriezeniskās saites ieguvu no visām iesaistītajām pusēm par viņiem pieejamajiem resursiem, nepieciešamo atbalstu, psiholoģisko labklājību. Turpina nodrošināt jau esošajā apjomā, pastiprināti seko līdzi un nepieciešamības gadījumā organizē papildu atbalstu skolēniem ar mācīšanās grūtībām, no sociāli nelabvēlīgām ģimenēm un citām augsta riska grupām.

Mācību procesa īstenošanas modeļi

COVID-19 izplatības laikā izglītības iestāde mācību procesu īsteno atbilstoši vienam no trim modeļiem vai kombinē divu vai vairāku modeļu īstenošanu vienlaikus atkarībā no apstākļiem konkrētā izglītības iestādē.

A modelis – klātienē

- Mācības notiek klātienē ar attālināto mācību elementiem vai bez tiem.
- 1.–6. klasē – klātienē.
- 7.–12. klasē (arī profesionālajā izglītībā) – klātienē, līdz 20 % attālināti.
- Aktivitātes ārpus formālās izglītības var notikt, nodrošinot pamatprasības, priekšroku dodot pasākumiem brīvā dabā.

Šo modeli izglītības iestāde īsteno, ja iespējams nodrošināt piesardzības pamatprasības:

- regulāri un uzskatāmi informēt skolēnus / audzēkņus, vecākus, pedagogus par situāciju un nepieciešamajiem piesardzības pasākumiem,
- ievērot higiēnu,
- uzraudzīt personu veselības stāvokli,
- sociāli distancēties.

(Skatīt Ieteikumi piesardzības pasākumiem: https://www.izm.gov.lv/images/ieteikumi_piesardz_pas.pdf.)

Īstenojot A modeli, 7.–12. klašu posmos un profesionālajā izglītībā izglītības iestāde mācības galvenokārt plāno un organizē klātienē, paredzot, ka 20 % no mācību laika mācības var tikt organizētas attālināti, piemēram, vienu dienu nedēļā. Attālinātās mācības šajā vecumposmā var īstenot tiešsaistes nodarbību veidā vai skolēnam / audzēknim veicot mācību uzdevumus individuāli vai sadarbībā ar citiem skolēniem / audzēkņiem. Šajā modelī attālināto mācību elementus var īstenot arī izglītības iestādē, skolēniem patstāvīgi strādājot, piemēram, skolas bibliotēkā, kā arī apmeklējot muzeju vai veicot lauka pētījumu. Šajā modelī ieteicams attālināto mācību elementus iekļaut ar mērķi attīstīt un nostiprināt skolēnu / audzēkņu pašvadītas mācīšanās un digitālās prasmes.

B modelis – kombinētais

- Mācības notiek gan klātienē, gan attālināti.
- 1. – 6.klasē – klātienē.
- 7. – 12.klasē – 40–60 % klātienē; 40–60 % attālināti.
- Profesionālās izglītības iestādēs – 60–80 % klātienē; 20–40 % attālināti.
- Jāierobežo ārpus formālās izglītības pasākumu norise. Ja pārklājas klašu grupu plūsmas, pasākumi var notikt brīvā dabā.

Šo modeli izglītības iestāde īsteno tad, ja nav iespējams visiem skolēniem / audzēkņiem nodrošināt nepieciešamos piesardzības pasākumus, tostarp

- optimālu koplietošanas telpu piepildījumu,
- piesardzības pamatprasībām atbilstošu plūsmu koordināciju.

Īstenojot B modeli, laika proporcija starp mācībām klātienē un attālināti mainās atkarībā no skolēnu vecuma, pašvadītas mācīšanās prasmēm un iespējām. Ieteicams plānot mācības tiešsaistē ar pedagogu ne mazāk kā 30 % no kopējā attālināto mācību laika. Proporcija starp mācību laiku klātienē vai attālināti var tikt individualizēta arī vienas klases ietvaros atkarībā no skolēnu pašvadītas mācīšanās prasmēm.

C modelis – attālinātais

- Mācības notiek attālināti visiem – 1.– 12. klasē (arī profesionālajā izglītībā).
- Jāizvērtē ārpus formālās izglītības pasākumu iespējamība valstī kopumā un konkrētā skolā atbilstoši noteiktajiem ierobežojumiem.

Šo modeli īstenot, ja:

- izglītības iestādē konstatēta inficēšanās vai saslimstība ar COVID-19,
- SPKC noteicis ierobežojumus,
- valstī / pašvaldībā noteikti obligāti pretepidēmijas pasākumi.

Īstenojot C modeli, skolēni / audzēkņi izglītības iestādes telpas neapmeklē, mācās tikai attālināti ar pedagogu tiešsaistē vai veicot patstāvīgos darbus individuāli vai sadarbībā ar citiem, ar pedagoga mērķtiecīgu un sistematisku atbalstu. Šo modeli var piemērot individuālam skolēnam, klasei, klašu grupai vai visai izglītības iestādei.

Plānojot situācijai un izglītības iestādes iespējām atbilstošāko modeli:

- dod priekšroku mācību īstenošanai klātienē, ja iespējams nodrošināt piesardzības pasākumu īstenošanu un valstī vai pašvaldībā nav noteikti citi ierobežojumi;
- plāno, kuri skolēnam sasniedzamie rezultāti tiks apgūti klātienē vai attālināti, rūpīgi izvērtējot, kuras no mācību procesa funkcijām vislabāk īstenot katrā no mācību veidiem – abos mācību veidos, izmantojot daudzveidīgas mācību darba formas – klātienē vai tiešsaistes nodarbības, skolēnu patstāvīgo darbu, individuālas vai grupas konsultācijas u. tml.;
- mācību procesa īstenošanas modeli nosaka atbilstoši epidemioloģiskajai situācijai konkrētajā brīdī. A, B un C modeli vienā izglītības iestādē var īstenot vienlaikus (atkarībā no izglītības iestādes lieluma, telpu nodrošinājuma, izglītības posma, īstenojamajām izglītības programmām, to skaita un citiem objektīviem apstākļiem);
- profesionālajās izglītības iestādēs profesionālā izglītības satura teorijas apguvi var īstenot gan klātienē, gan attālināti, bet praktisko saturu galvenokārt īsteno klātienē izglītības iestādē vai uzņēmumā (darba vidē balstītu mācību, prakses vai kvalifikācijas prakses gadījumā). Tādējādi iespējams izmantot A, B un C modeli atbilstoši profesionālās izglītības programmu sasniedzamajiem rezultātiem un profesijas apgūšanas prasībām, lai audzēkņiem tiktu nodrošinātas pilnvērtīgas iespējas strādāt ar izglītības iestādē pieejamām iekārtām, kuras nav iespējams izmantot attālināti, apgūstot profesionālās zināšanas, prasmes un kompetences.

1. tabula. Mācību procesa īstenošanas modeļi COVID-19 izplatības laikā

A	B	C
KLĀTIENES	KOMBINĒTAIS	ATTĀLINĀTAIS
<p>Ja izglītības iestāde var nodrošināt pamatprasības:</p> <ul style="list-style-type: none"> • informēt, • ievērot higiēnu, • uzraudzīt personu veselības stāvokli, • sociāli distancēties. 	<p>Ja izglītības iestāde nevar nodrošināt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • optimālu koplietošanas telpu piepildījumu, • pamatprasībām atbilstošu plūsmu koordināciju. 	<p>Īsteno, ja:</p> <ul style="list-style-type: none"> • izglītības iestādē konstatēta inficēšanās vai saslimstība ar COVID-19, • SPKC noteicis ierobežojumus, • valstī/pašvaldībā noteikti obligāti pretepidēmijas pasākumi.
<p>Mācības notiek klātienē ar vai bez attālināto mācību elementiem.</p>	<p>Mācības notiek gan klātienē, gan attālināti.</p>	<p>Mācības notiek attālināti.</p>
<p>1. – 6.klasē – klātienē. 7. – 12.klasē (arī profesionālajā izglītībā) – klātienē, līdz 20 % attālināti.</p>	<p>1. – 6.klasē – klātienē. 7. – 12.klasē – 40–60 % klātienē; 40–60 % attālināti. Profesionālās izglītības iestādēs – 60–80 % klātienē; 20–40 % attālināti.</p>	<p>1. – 12.klasē (arī profesionālajā izglītībā) attālināti.</p>
<p>Aktivitātes ārpus formālās izglītības var notikt, nodrošinot pamatprasības, priekšroku dodot pasākumiem brīvā dabā.</p>	<p>Jāierobežo ārpus formālās izglītības pasākumu norise. Ja pārklājas klašu grupu plūsmas, pasākumi var notikt brīvā dabā.</p>	<p>Jāizvērtē pasākuma iespējamība valstī kopumā un konkrētā skolā atbilstoši noteiktajiem ierobežojumiem.</p>

MĀCĪBU SATURS UN PIEEJA

Mērķtiecīgi izvēlieties būtiskākos skolēnam sasniedzamos rezultātus, izvērtējot, kurus no tiem vislabāk iemācīt katrā no mācību veidiem

- Mērķtiecīgi izvēlieties būtiskākos sasniedzamos rezultātus, kurus šajā mācību gadā īpaši svarīgi apgūt vi-
siem skolēniem. Plānojiet mazāka apjoma mācību satura apguvi nekā tas ierasts ikdienā klātienē mācībās,
samazinot apgūstamā satura apjomu par 10–30 %, paredzot lielāku satura apjoma samazinājumu jaunāka-
jās klasēs, īpaši, ja mācības notiek attālināti.
- Veltiet laiku mācību gada sākumā un pirms katra temata uzsākšanas, lai noskaidrotu skolēnu zināšanas un
prasmes, atbilstoši plānojot tālākos soļus. Tas īpaši svarīgi, uzsākot mācības pēc mācību gada noslēgumā
piedzīvotā attālināto mācību perioda.
- Kur tas pēc satura ir iespējams, plānojiet mazāku skaitu apjomīgākus tematus, īpaši mācību gada sākumā,
lai dotu skolēniem iespēju pierast pie citādas mācību darba organizācijas, iedziļināties mācību saturā un
pietiekami vingrināties.
- Izvēlieties sasniedzamos rezultātus, kurus vislabāk iemācīt klātienē un kurus efektīvi iespējams iemācīt
attālinātajās mācībās (piemēram, klātienē plānojot pētniecisko laboratorijas darbu praktisko daļu, bet darba
gaitas plānošanu, nepieciešamos aprēķinus – attālināto mācību laikā). Turpiniet arī klātienē mācībās iz-
mantot digitālus risinājumus, lai skolēniem / audzēkņiem būtu prasmes un pieredze tos izmantot kombinēto
un attālināto mācību laikā.
- Izmantojiet attālināto mācību priekšrocības, pievēršot pastiprinātu uzmanību digitālo, pašvadītas mācīša-
nās prasmju attīstīšanai, nostiprinot prasmes piekļūt, izvērtēt, atlasīt informāciju no daudzveidīgiem avo-
tiem, izmantojot gan skolēnu rīcībā esošus drukātus izziņas materiālus, gan paplašinātas piekļuves iespējas
bezmaksas multimodāliem digitālajiem resursiem, tos skatoties, klausoties, analizējot, kā arī pēc iespējas
radot savu digitālo saturu.

Plānojiet skolēnu / audzēkņu iespējām atbilstošu kopējās slodzes apjomu

- Pārdomāti izvēlieties katru mācību uzdevumu, skaidri nosakot, kuru sasniedzamo rezultātu apguvi tas sek-
mēs un cik daudz laika skolēnam vajadzēs tā izpildei. Dodiet tikai tādus mācību uzdevumus, par kuriem ir
skaidrs, pēc kādiem kritērijiem tos vērtēsiet, kad un kā skolēni par tiem saņems atgriezenisko saiti. Izsveriet
katra apjomīgāka jaunrades / projekta darba mērķi, piedāvājot pārdomātu, reāli paveicamu darba struktūru
un stratēģijas kvalitatīvai darba paveikšanai.
- Rūpīgi izsveriet vajadzību uzdot mājas darbus papildus ikdienas mācību uzdevumiem, īpaši jaunākajās kla-
sēs. Pieņemiet, ka papildus patstāvīgam darbam visu uzdevumu paveikšanai, tostarp jaunās informācijas
ieguvei, skolēni var veltīt ne vairāk kā trešdaļu no attiecīgā mācību priekšmeta apguvei paredzētā mācību
stundu laika. Rēķinieties, ka attālinātā mācību procesā daudziem skolēniem / audzēkņiem nepieciešams
ilgāks laiks darbu veikšanai un nozīmīgi atšķiras viņu iespējas saņemt vecāku atbalstu mācībām.
- Kopā ar kolēģiem plānojiet skolēna kopējo dienas un nedēļas noslodzi, kur tas iespējams, izveidojot katras
klases kopējo mācību plānu, tostarp saskaņojot darbu iesniegšanas termiņus.
- Samaziniet to darbu skaitu, kas jāpaveic konkrētās dienas laikā, dodot iespēju skolēniem / audzēkņiem
plānot laiku vairāku dienu, nedēļas griezumā. Nepalieliniet vecāku un skolēnu / audzēkņu kopējo noslodzi,
liekot fiksēt, iesūtīt pierādījumus par darbu paveikšanu vienīgi tādēļ, lai kontrolētu darba paveikšanu.
- Plānojiet daudzveidīgus mācību uzdevumus, kas rosina skolēnus / audzēkņus darboties praktiski, izmantot
daudzveidīgus informācijas avotus, pēc iespējas samazinot to skolēnam patstāvīgi apgūstamā mācību satu-
ra un mācību uzdevumu apjomu, kas veicami tikai pie datora ekrāna.
- Neatkarīgi no īstenotā mācību veida apsveriet iespēju atteikties no ierastā, nemainīgā stundu saraksta visa
mācību gada garumā, samazinot mācību priekšmetu skaitu, kurus skolēns mācās vienlaikus katru dienu,
katru nedēļu.

Iedibiniet visiem lietotājiem saprotamu un paredzamu saziņas sistēmu

- Piedāvāriet skolēniem / audzēkņiem vienotu pārskatāmu nedēļas mācību plānu ar sasniedzamajiem rezultātiem, plānotajiem tiešsaistes pasākumiem, konsultāciju laikiem, visiem veicamajiem uzdevumiem, darbu iesniegšanas prasībām un termiņiem iepriekšējās nedēļas noslēgumā, izmantojot, piemēram, e-klases stundu sarakstu vai vienotu tiešsaistes Google dokumentu. Pēc iespējas plānojiet konsekventas, paredzamas darbu iesniegšanas prasības un ritmu.
- Izmantojiet vienu saziņas un mācību platformu, ierobežotu tehnoloģisko rīku kopumu vienu un to pašu mācību funkciju īstenošanai visos mācību priekšmetos. Skaidri komunicējiet skolēniem un vecākiem, kuri rīki tiks izmantoti kādiem mērķiem, pakāpeniski ieviešot paredzamu, nemainīgu sistēmu.
- Skaidri komunicējiet skolēnam, ar kādu sasniedzamo rezultātu apguvi saistīts ikviens mācību uzdevums, kā viņa darbu vērtēs, kad un kādā formā jāiesniedz darba rezultāts, kuri darbi tiks vērtēti ar atzīmi, kā atzīme ietekmēs noslēguma vērtējumu, kādas ir skolēnu / audzēkņu iespējas uzlabot savu vērtējumu.
- Saziņā ar skolēniem / audzēkņiem ievērojiet drošas datu pārraides, glabāšanas un publiskošanas principus: 1) izvērtējiet tādu patstāvīgo darbu uzdošanas mērķi un lietderību, kuru izpildē un sasniedzamo rezultātu demonstrēšanā nepieciešams fotografēt vai filmēt skolēnu / audzēkni vienu pašu vai kopā ar ģimenes locekļiem; ja skolēns / audzēknis atsakās šādu darbu veikt, piedāvāriet alternatīvas iespējas; 2) skaidrojiet skolēnam / audzēknim, kā veicams video ieraksts vai apstrādājama fotogrāfija, lai attēls ietvertu tikai mācību uzdevuma izpildei nepieciešamo – bez nevajadzīgas papildinformācijas; 3) glabājiet no skolēna / audzēkņa saņemtos darbus droši un tikai tik ilgi, lai pārliecinātos par sniegumu un sniegtu atgriezenisko saiti.

Piedāvāriet mērķtiecīgu un sistemātisku atbalstu mācībām

- Paredziet pietiekamu laiku un izmantojiet daudzveidīgus paņēmienus skolēnu iepazīstināšanai ar jaunu mācību saturu un mācīšanās virzīšanai, precīzi norādot būtiskākos satura akcentus, piedāvājot daudzveidīgus piemērus un demonstrācijas jaunā satura izskaidrošanai, modelējot un tieši mācot stratēģijas darba paveikšanai, nodrošinot iespējas vingrināties un saņemt atbalstu un atgriezenisko saiti mācīšanās procesā.
- Izmantojiet jau gatavus, vairākus skolēnu pieejamus skaidrojumus jaunā mācību satura apguvei, nostiprināšanai vai atkārtšanai.
- Maksimāli izmantojiet tiešsaistes konferenču laiku klasei vai mazākām skolēnu / audzēkņu grupām, lai uzsvērtu būtiskākos mācību satura akcentus, skaidrotu jēdzienus, apspriestu dažādus uzdevumu risināšanas paņēmienus, nekavējoties atbildētu uz skolēnu jautājumiem par mācību saturu. Īstenojot kombinētās vai pilnībā attālinātās mācības, plānojiet 30 % no attālināto mācību laika īstenot tiešsaistē.
- Paredziet personalizētu atbalstu skolēniem, kam tas papildu nepieciešams, piedāvājot uzdevumu paraugus, atgātnes, plānu sagataves, papildu konsultācijas tiešsaistē vai pa tālruni u. tml.
- Iepilnāriet mācību laiku un piedāvāriet paņēmienus, kā skolēniem /audzēkņiem plānot savu laiku, pārliecināties par uzdevuma nosacījumu izpratni, par māku formulēt konkrētu jautājumu, lūgt palīdzību, sekot līdzi darbu izpildei, pārbaudīt savu atbildi pareizību u. tml., īpaši jaunāko klašu skolēniem. Palīdziet iedibināt patstāvīga darba ieradumus, rosinot regulāri izvērtēt savus mācīšanās paņēmienus un sniedzot par tiem atgriezenisko saiti.
- Iepilnāriet mācību laiku jaunu tehnoloģisko rīku vai ar tehnoloģijām saistītu darbību apguvei. Izglītības iestādes līmenī nodrošiniet skolotājiem un skolēniem pastāvīgu tehnisko atbalstu.

Rūpējieties par sociāli emocionālo atbalstu visām iesaistītajām pusēm

- Veltiet laiku un pūles, lai veidotu un uzturētu personisku kontaktu ar skolēniem / audzēkņiem, pievēršot papildu uzmanību mācīšanās sociāli emocionālajiem aspektiem. Atrodiet savus paņēmienus, kad un kā ap-runāties ar skolēniem par dzīvi, kā dot iespēju viņiem uzturēt attiecības ar saviem vienaudžiem, piemēram, veidojot vienaudžu savstarpējās atbalsta grupas mācību uzdevumu veikšanai, iepilnāriet regulāru tiešsaistes saziņu ar skolēniem / audzēkņiem klasei, mazākās grupās, kur cits citu var redzēt un uzmundrināt, reizi nedēļā nosūtīt vēstuli skolēniem / audzēkņiem, pārinteresēties, kā viņiem klājas, un pastāstot, kā jūtas

pats vai individuāli piezvanot konkrētiem skolēniem.

- Pārliecinieties, ka katras klases, izglītības iestādes rīcībā ir veids, kā ikdienā tiek iegūta atgriezeniskā saite par katra skolēna / audzēkņa iesaisti, viņam mājās pieejamo un nepieciešamo papildu atbalstu mācībās un viņa psiholoģisko labklājību. Pašlaik izglītības iestādēm īpaši svarīgi ir saglabāt tuvu saikni ar skolēniem / audzēkņiem, kas nāk no augstāka riska ģimenēm, nepieciešamības gadījumā iesaistot atbildīgos dienestus.
- Sekojiet līdzi un rūpējieties par skolotāju psiholoģisko labklājību, sniedzot individuālu sociāli emocionālo atbalstu, iesaistot viņus koleģiālās savstarpējā atbalsta grupās, palīdzot atrast veidus, kā samazināt kopējo darba slodzi.
- Turpiniet uzturēt un pilnveidot savstarpēji atbalstošu trīspusējo saziņu starp izglītības iestādi, skolēniem / audzēkņiem un viņu ģimenēm, lai nodrošinātu attālināto mācību visveiksmīgāko iespējamo īstenošanu.

SKOLĒNU / AUDZĒKŅU MĀCĪBU SNIEGUMA VĒRTĒŠANA

Kā plānot vērtēšanu?

Izvēlieties sasniedzamajiem rezultātiem atbilstošus uzdevumus

- Izvēlieties sasniedzamajam rezultātam atbilstošus uzdevumu veidus, piemēram, vērtējot argumentācijas prasmi, neder uzdevumi ar atbilžu izvēles variantiem. Skaidrība par sasniedzamo rezultātu ir īpaši svarīga, piedāvājot skolēniem / audzēkņiem tādus laiktietilpīgus uzdevumus kā jaunrades darbus vai dažādu produktu izstrādi.
- Izmantojiet tehnoloģiju sniegtās iespējas, piemēram, iekļaujot uzdevumus ar atbilžu izvēles variantiem vai īsām atbildēm, kurus iespējams ātri novērtēt, ja vien šāda uzdevuma veids pēc satura ir atbilstošs.
- Pārliecinieties, ka vērtēšanas uzdevumi ir kvalitatīvi sagatavoti. Iedodiet tos izvērtēt kolēģim, rosiniet skolēnus / audzēkņus sniegt atgriezenisko saiti par vērtēšanas darba saturu un formu.
- Atcerieties, ka attālinātas mācības dod iespēju arī attīstīt un vērtēt digitālās un pašvadītas mācīšanās prasmes – patstāvīgi plānot darbu, pārvarēt grūtības, meklēt risinājumus, lūgt palīdzību.
- Attālinātajās mācībās vērtējiet tikai tos sasniedzamos rezultātus, kurus skolēniem / audzēkņiem ir bijusi iespēja apgūt.

Kā palielināt iespējas pilnvērtīgi demonstrēt sniegumu?

Izvērtējiet noslēguma vērtēšanas darbu piemērotību mācību veidam

- Attālinātajās mācībās noslēguma vērtēšanas darbos iekļaujiet uzdevumus, kuru izpildei skolēni / audzēkņi drīkst izmantot mājās pieejamos palīg līdzekļus. Pārliecinieties, ka vērtēšanas uzdevumu veikšanai nevajag nestandarta ierīces un materiālus, piemēram, velosipēdu sporta uzdevumu izpildei. Piedāvājiet alternatīvus veidus snieguma demonstrēšanai.
- Lai taisnīgāk novērtētu sniegumu, izvairieties atprasīt atsevišķus faktus, sadaliet uzdevumu vairākās daļās, norādot konkrētus resursus to izpildei, apjomīgākiem projektiem izmantojiet starpposmu rezultātu dokumentāciju.
- Attālinātajās mācībās pārdomājiet tādu vērtēšanas darbu vajadzību, kuri jāveic noteiktā dienas laikā un ierobežotā laikā. Kad tādus darbus izmantojat, iepriekš pārbaudiet, vai tehnoloģijas pilnībā darbojas, ir pieejamas un pazīstamas skolēniem / audzēkņiem, un palieliniet pieejamo darba izpildes laiku.
- Saskaņojiet izglītības iestādes līmenī noslēguma vērtēšanas darbu īstenošanas grafiku un termiņus.
- Pārliecinieties, ka skolēniem / audzēkņiem, kuriem ir vajadzīga papildu palīdzība noslēguma vērtēšanas

darbu izpildē, tāda ir pieejama. Sagatavojiet atbilstošus atbalsta pasākumus (uzdevumu paraugus, atgādes, plānu sagataves, papildu konsultācijas tiešsaistē vai pa tālruni u. tml.).

- Kombinētajās mācībās ir iespējams plānot noslēguma vērtēšanas darbu no divām vai vairākām daļām, daļu no noslēguma vērtēšanas darba organizējot klātienē un daļu – attālināti (piemēram, klātienē pētījumā iegūto datu apstrāde tiek organizēta attālināti u. c.).

Ieplānojiet daudzveidīgas iespējas snieguma demonstrēšanai

- Plānojiet vairākas un daudzveidīgas iespējas, kā skolēni / audzēkņi var demonstrēt savu sniegumu saistībā ar vieniem un tiem pašiem sasniedzamajiem rezultātiem. Ilgtermiņa prasmju novērtēšanai izmantojiet, piemēram, e-portfolio.
- Ļaujiet skolēniem / audzēkņiem izvēlēties veidu, kā viņi demonstrēs savu sniegumu, piemēram, rakstiski vai mutiski, veidojot video, prezentāciju, tīmekļa vietni u. c.
- Iekļaujiet uzdevumu nosacījumos veidus, kā skolēni / audzēkņi var demonstrēt atsevišķu uzdevuma posmu izpildi, darba paveikšanas gaitu, kā arī reflektēt par izmantotajiem paņēmieniem, ne tikai pierakstīt gala atbildi.

Kā īstenot vērtēšanu mācīšanās atbalstam?

Laikus nodrošiniet skaidru informāciju par vērtēšanas saturu un kārtību

- Informējiet skolēnus / audzēkņus par sasniedzamajiem rezultātiem, uzdevumu izpildes nosacījumiem, vērtēšanas kritērijiem, darbu izpildes termiņiem, vērtējumu izlikšanas principiem temata / moduļa / mācību gada sākumā. Pārliecinieties, ka skolēniem / audzēkņiem tie ir saprotami. Pēc iespējas piedāvājiat piemērus, kā izskatīsies uzdevums, kurā izpildīti visi nosacījumi, un piemērus, kuros nav demonstrēts pietiekami kvalitatīvs sniegums.
- Iesaistiet skolēnus / audzēkņus sava darba pašnovērtēšanā un savstarpējā darba vērtēšanā, izmantojot tos pašus kritērijus, pēc kuriem vērtēsiet viņu sniegumu mācību posma noslēgumā.

Nodrošiniet attīstošu atgriezenisko saiti mācīšanās laikā

- Paredziet iespējas skolēniem / audzēkņiem saņemt atgriezenisko saiti par attiecīgajiem sasniedzamajiem rezultātiem vairākkārt mācību procesa laikā, tostarp informāciju, kas viņiem jādara, lai uzlabotu sniegumu. Tikai tad piedāvājiat noslēguma vērtēšanas darbu, ko vērtēsiet ar atzīmi.
- Pārliecinieties, ka noslēguma vērtēšanai izmantotie uzdevumi, uzdevumu nosacījumi un vērtēšanas kritēriji ir līdzīgi tiem, kas tika izmantoti mācību procesa laikā.
- Ikvienam mācību uzdevumam, ko saņems skolēni / audzēkņi, paredziet, pēc kādiem kritērijiem vērtēsiet sniegumu un kā viņi saņems atgriezenisko saiti, piemēram, ar datorizēta tiešsaistes rīka palīdzību, salīdzinot savas atbildes ar dotajām atbildēm, skolotāja sniegtu komentāru individuāli vai skolēnu grupai. Komentējot skolēnu / audzēkņu sniegumu, piedāvājiat viņam konkrētas darbības, ko viņš var veikt, lai turpinātu attīstīt prasmes, padziļināt izpratni, nevis tikai uzlabot konkrēto darbu.
- Rosiniet skolēnus / audzēkņus pašus izvērtēt savu attālināto mācīšanās procesu, aprakstot soļus, kas veikti konkrētā uzdevuma izpildē, radušās grūtības, kļūdas un to rašanās iemeslu, plānošanas ietekmi uz darba norisi un rezultātu.
- Pārliecinieties, ka katras klases, izglītības iestādes rīcībā ir veids, kā ikdienā tiek iegūta atgriezeniskā saite par katra skolēna / audzēkņa iesaisti, viņam mājās pieejamo un nepieciešamo papildu atbalstu mācībās un viņa psiholoģisko labklājību.
- Formatīvo vērtējumu fiksēšanai izmantojiet, piemēram, punktus, procentus, apguves līmeņus, "ieskaitīts / neieskaitīts", to atrunājot izglītības iestādes vērtēšanas kārtībā. Formatīvie vērtējumi neietekmē skolēna snieguma summatīvos vērtējumus mācību priekšmetos un mācību priekšmetu kursus.

Kā izlikt summatīvus vērtējumus?

Nosakiet summatīvus vērtējumus proporcionāli sasniedzamajiem rezultātiem

- Piešķiriet lielāku svaru temata noslēguma vērtēšanas darbiem, kas aptver plašāku sasniedzamo rezultātu kopumu, nekā mazāka apjoma darbiem, kas atspoguļo kāda viena atsevišķa sasniedzamā rezultāta apguvi. Izliekot moduļa / semestra / gada vērtējumu, prioritāri ņemiet vērā šādu temata noslēguma darbu atzīmes un piešķiriet tām līdzīgu svaru.
- Uzsākot jaunu mācību gadu, informējiet skolēnus / audzēkņus un viņu vecākus par visu vērtēšanas darbu norises laiku un saturu līdz mācību gada beigām un principiem moduļa / semestra / gada vērtējumu izlikšanai.

**DOMĀT.
DARĪT.
ZINĀT.**

Valsts izglītības satura centra īstenotā projekta "Kompetenču pieeja mācību saturā" mērķis ir izstrādāt, aprobēt un pēctecīgi ieviest Latvijā tādu vispārējās izglītības saturu un pieeju mācīšanai, lai skolēni gūtu dzīvei 21. gadsimtā nepieciešamās zināšanas, prasmes un attieksmes.

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ